

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 183/04-51

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. septembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha v konaní o sťažnosti O. Z. a M. Z., obaja bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 484/99, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo O. Z. a M. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 484/99 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Dolný Kubín p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 484/99 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. O. Z. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Dolný Kubín p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. M. Z. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Dolný Kubín p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

5. Okresný súd Dolný Kubín j e p o v i n n ý uhradiť O. Z. a M. Z. trovy konania v sume 18 956 Sk (slovom osemnásťtisícdeväťstopäťdesiatšesť slovenských korún) na účet advokátky JUDr. I. R., K., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 183/04 z 26. mája 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť O. Z. a M. Z., obaja bytom B. (ďalej len „sťažovatelia“), v časti, v ktorej namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 484/99.

Z prijatej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali 17. mája 1999 okresnému súdu žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Sťažovatelia uviedli, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo vydané meritórne rozhodnutie.

Okrem toho, že sa sťažovatelia v sťažnosti domáhali, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, súčasne žiadali, aby im ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk každému z nich.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 543/04 doručeným ústavnému súdu 5. augusta 2004, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Žaloba vo veci 9 C 484/99 bola tunajšiemu súdu podaná dňa 17. 5. 1999. Dňa 9. 3. 2001 súd žiadal O. Z. o zaslanie podkladov špecifikovaných na čl. 10, ktoré podklady doručil súdu 21. 3. 2001. Uznesením zo dňa 2. 8. 2002 súd vo veci ustanovil znalca za účelom ocenenia nehnuteľností a vyzval navrhovateľov na zaplatenie preddavku na vykonanie znaleckého dokazovania. Znalecký posudok bol súdu zaslaný 30. 9. 2002. 10. 12. 2002 súd vypočul do zápisnice navrhovateľov v 1. a 2. rade, ktorí uviedli, že od podania žaloby došlo k zmene vlastníkov nehnuteľností a upravili pôvodne podanú žalobu o ďalších odporcov v 5. a 6. rade. Uznesením zo dňa 4. 4. 2003 súd pripustil prístupenie ďalších účastníkov na strane odporcu. 25. 6. 2003 súd vo veci vykonal pojednávanie, pričom právny zástupca odporcu v 8. rade požiadal o odročenie pojednávania, nakoľko plnomocenstvo od svojho klienta prevzal až v deň pojednávania. Dňom 1. 10. 2003 sa JUDr. M. B. vzdala funkcie sudkyne Okresného súdu Dolný Kubín a vec bola pridelená novej zákonnej sudkyňi JUDr. K. P., ktorá dňa 20. 10. 2003 vyzvala navrhovateľa v 1. rade, aby žiadosť o vydanie predbežného opatrenia zo dňa 6. 10. 2003

doplnil o chýbajúce náležitosti. Táto výzva bola doručená zástupcovi navrhovateľa dňa 23. 10. 2003. Následne požiadala Obec P. o oznámenie okruhu dedičov po nebohej M. M. Táto správa bola súdu doručená dňa 24. 10. 2003. Napokon dňa 29. 7. 2004 súd uznesením č. k. 9 C 484/99-86 odmietol podanie žalobcu v I/rade doručené súdu dňa 6. 10. 2003, pokiaľ sa ním domáhal vydania predbežného opatrenia.

Priebežnosť vykonávania jednotlivých procesných úkonov vo veci bola ovplyvnená v rozhodujúcej miere enormnou zaťaženosťou sudcov konajúcich v danej veci, z dôvodu zlého personálneho obsadenia tunajšieho súdu a z dôvodu kombinovanosti agend v jednotlivých senátoch. Nadmerne zaťažení sú pritom všetci sudcovia tunajšieho súdu pre momentálne doslova kritickú personálnu situáciu (namiesto potrebného počtu minimálne ôsmich sudcov, reálne t. č. pracujú na súde 5 sudcovia a predtým trištvrte roka len 4 sudcovia, keď posledných najmenej 10 rokov bol tunajší súd trvale personálne poddimenzovaný). Vplyv na priebeh konania malo aj procesné podanie navrhovateľa zo dňa 2. 10. 2003, v ktorom o. i. navrhol vydať predbežné opatrenie, bez toho, že by takéto podanie malo potrebné náležitosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a tieto nedostatky neboli odstránené ani napriek výzve súdu.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, vyjadrenia predsedu okresného súdu a z vyžiadaného spisu okresného súdu ústavný súd zistil nasledovný priebeh konania v predmetnej veci od podania žaloby:

- žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bola okresnému súdu doručená 17. mája 1999,

- 30. augusta 2000 bola okresnému súdu doručená urgencia sťažovateľa v I. rade, v ktorej žiadal nariadenie pojednávania vo veci,

- prípisom zo 7. septembra 2000 oznámila zákonná sudkyňa sťažovateľovi v 1. rade, že termín pojednávania bude nariadený, keď sa predmetná vec dostane do poradia,

- okresný súd prípisom z 9. marca 2001 vyzval sťažovateľov, aby v lehote 20 dní predložili doklad o hodnote nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu,

- na výzvu okresného súdu reagoval sťažovateľ v 1. rade listom doručeným 21. marca 2001,

- 6. novembra 2001 dala zákonná sudkyňa pokyn, aby ku spisu boli pripojené listinné dôkazy zo súvisiacich dedičských vecí a aby časť týkajúca sa „*dodatku k návrhu vo veci 9 C 484/99*“ bola zo spisu vylúčená a prevedená do registra Nc,

- na č. 1. 12 spisu okresného súdu je poznámka „*Vylúč zo spisu Nc 1089/01*“ s dátumom 3. december 2001 a podpis,

- uznesením okresného súdu z 2. augusta 2002 bol ustanovený znalec za účelom ocenenia nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, a ďalším uznesením z toho istého dňa boli sťažovatelia zaviazaní na úhradu preddavku na trovy spojené so znaleckým dokazovaním,

- 30. septembra 2002 bol okresnému súdu doručený znalecký posudok č. 82/2002,

- 14. októbra 2002 bola okresnému súdu doručená opakovaná sťažnosť na prietahy v súdnom konaní,

- 14. novembra 2002 (úradný záznam) bol znalec telefonicky požiadaný zákonnou sudkyňou, aby doplnil doručený znalecký posudok č. 82/2002 „*o vyčíslenie hodnoty nehnuteľností k 17. 5. 1999*“,

- 20. novembra 2002 nariadila zákonná sudkyňa výsluch sťažovateľov v termíne 10. december 2002,

- zo zápisnice okresného súdu z 10. decembra 2002 vyplýva, že sťažovatelia v rámci úradného výsluchu upravili petit podanej žaloby a súčasne uviedli, že od podania žaloby došlo k zmene vlastníkov nehnuteľností, a preto navrhli, aby okresný súd pripustil prístupenie ďalších účastníkov do konania na strane odporcu,

- výzvou z 12. decembra 2002 boli sťažovatelia vyzvaní na úhradu súdneho poplatku pod hrozbou zastavenia konania, pričom dôkaz o úhrade poplatku sťažovateľmi bol okresnému súdu doručený 7. januára 2003,

- 13. marca 2003 nariadila zákonná sudkyňa termín pojednávania na 25. jún 2003,

- 17. marca 2003 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa v 1. rade na nekonanie vo veci,
- uznesením zo 4. apríla 2003 okresný súd pripustil prístupenie účastníkov na strane odporcov v 7. a 8. rade,
- pojednávanie uskutočnené 25. júna 2003 okresný súd odročil na 22. september 2003 na základe požiadania právneho zástupcu odporcu v 8. rade, ktorý prevzal jeho zastupovanie v deň pojednávania,
- upovedomením z 10. septembra 2003 okresný súd zrušil a odročil na neurčito pojednávanie pôvodne nariadené na 22. september 2003,
- 6. októbra 2003 bola doručená okresnému súdu opakovaná sťažnosť sťažovateľa v 1. rade na „*úmyselné prietahy v súdnom konaní*“. Súčasťou sťažnosti bol návrh na vydanie predbežného opatrenia vo veci,
- uznesením z 20. októbra 2003 okresný súd vyzval sťažovateľa v 1. rade, aby v lehote 15 dní doplnil svoj návrh na vydanie predbežného opatrenia zo 6. októbra 2003 o chýbajúce náležitosti,
- 2. februára 2004 bola okresnému súdu doručená opakovaná sťažnosť sťažovateľa v 1. rade na prietahy v konaní,
- uznesením z 29. júna 2004 okresný súd návrh na predbežné opatrenie sťažovateľov odmietol pre neodstránenie jeho nedostatkov v stanovenej lehote.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Sťažovatelia zároveň namietali aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu „stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje

tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3).

1. Predmetom konania, v ktorom sťažovatelia namietajú zbytočné prietahy, je nárok na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Ústavný súd konštatuje, že napadnutá vec nie je ani po právnej, ani po skutkovej stránke vecou zložitou. Predmet konania je upravený príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a stabilizovaný v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov. Ani okresný súd vo svojom vyjadrení nenamietal skutkovú a právnu zložitosť danej veci.

2. Z vyžiadaného spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovatelia ako účastníci súdneho konania neprispeli k predĺženiu doterajšej doby konania. Je pravdou, že sťažovatelia v priebehu konania so súhlasom súdu zmenili petit žaloby a súdny poplatok za konanie uhradili až po výzve súdu, to ale nemalo zásadný vplyv na predĺženie preskúmaného konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov, bol postup okresného súdu.

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že k zbytočným prietahom v predmetnom konaní došlo v období do 17. mája 1999, keď sťažovatelia podali žalobu na okresnom súde, do 9. marca 2001, keď okresný súd vyzval sťažovateľov, aby preukázali hodnotu nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu (viac ako 21 mesiacov), a ďalej v období od 21. marca 2001, keď sťažovatelia doručili okresnému súdu odpoveď na jeho výzvu, do 2. augusta 2002, keď okresný súd uznesením ustanovil znalca na ohodnotenie sporných nehnuteľností (v trvaní presahujúcom 16 mesiacov). Pokyny kancelárii ohľadom vylúčenia a preradenia časti spisu do registra Nc v súvislosti s dodatkom k návrhu ústavný súd nevyhodnocoval, pretože dodatok k návrhu sa v spise nenachádza a zo spisu taktiež nevyplýva, či tieto pokyny boli realizované. Spolu nečinnosť okresného súdu v uvedených obdobiach predstavuje viac ako 3 roky.

Z vyjadrenia predsedu okresného súdu vyplýva, že zákonná sudkyňa sa 1. októbra 2003 vzdala funkcie sudcu a následne vec bola pridelená novej zákonnej sudkyňi. Sťažovateľ v 1. rade podal 6. októbra 2003 okresnému súdu ako súčasť svojej sťažnosti na zbytočné prieskumy v konaní návrh na vydanie predbežného opatrenia vo veci. Po výzve okresného súdu z 20. októbra 2003, aby doplnil svoj návrh o chýbajúce zákonom požadované náležitosti, okresný súd až uznesením z 29. júna 2004 (po viac ako 8 mesiacoch) návrh na vydanie predbežného opatrenia odmietol. Je pravdou, že návrhom na vydanie predbežného opatrenia sa zaoberala už nová zákonná sudkyňa, ktorá sa najskôr s obsahom celého spisu musela oboznámiť, no v dôsledku toho, že okrem rozhodovania o vydaní predbežného opatrenia okresný súd nevykonal žiadne iné úkony, ktoré by smerovali k meritórnemu rozhodnutiu vo veci, vyhodnotil ústavný súd obdobie od 6. októbra 2003 do 29. júna 2004 (viac ako 8 mesiacov) ako časový úsek, v ktorom okresný súd postupoval neefektívne. Ústavný súd vyslovuje názor, že v prípade podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia po začatí konania sa všeobecný súd nemôže obmedziť iba na skúmanie predpokladov na vydanie predbežného opatrenia, ale priebežne musí prejednávať aj vec samu. Ak bol v okolnostiach prípadu okresný súd po podaní návrhu na vydanie predbežného opatrenia nečinný v konaní vo veci samej, nemožno takýto priebeh konania považovať za efektívny postup pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľov.

Poukázanie predsedu okresného súdu na „*enormnú zaťaženosť sudcov a zlé personálne obsadenie súdu*“ nemohol ústavný súd akceptovať, pretože v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru uplatňuje názor, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prieskumy v súdnom konaní (napr. I. ÚS 76/03, IV. ÚS 124/04). Námietka pretrvávajúceho vysokého nápadu vecí a v tejto súvislosti neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prieskumov.

Vyššie uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je na ňom vedené pod sp. zn. 9 C 484/99, došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú s'ťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa ods. 5 § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovatelia vo svojej s'ťažnosti žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 60 000 Sk pre každého z nich z dôvodov uvedených v s'ťažnosti.

Poukázali najmä na svoj pokročilý vek a skutočnosť, že ani opakované sťažnosti na zbytočné preťahy neviedli k právoplatnému ukončeniu konania.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 484/99, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk pre každého sťažovateľa za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. I. R., uplatnených v podaní zo 16. augusta 2004 spolu vo výške 22 578 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 13 ods. 8 prvej vety v spojení s § 16 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 2 a 4, § 17 ods. 2, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovatelia namietajú, v zásade nie je oceneľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2004 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 4 534 Sk (základom pre výpočet je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2003 vo výške 13 602 Sk), pričom uvedená odmena sa v prípade spoločných úkonov pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb znižuje o 20 %, t. j. na sumu 3 627 Sk (§ 17 ods. 2 vyhlášky), a hodnota režijného paušálu je 136 Sk. Za úkon právnej služby „vyjadrenie“

zo 16. augusta 2004 ústavný súd priznal s poukazom na § 16 ods. 2 a 4 jednu polovicu zo zníženej hodnoty za jeden úkon, t. j. odmenu vo výške 1 813 Sk. Ústavným súdom priznaná úhrada trov sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 x 2 úkony po 3 627 Sk (príprava a prevzatie veci, podanie sťažnosti ústavnému súdu) a 2 x 1 813 Sk (odmena vo výške jednej polovice za vyjadrenie k stanovisku okresného súdu po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie) a 6 x 136 (režijný paušál), čo predstavuje spolu sumu 18 956 Sk.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2004